

გულნარა ჯანოვა
პროფესორი, სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
საქართველო, ახალციხე,
Gulikojanova1952@gmail.com, 595 939 425

მაკა მურვანიძე
ასოცირებული პროფესორი,
სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
murvanidzemaka1982@gmail.com, 598 15 65 90

ინგლისური ნეოლოგიზმები ქართულ სოციალურ მედიაში

მოკლე შინაარსი

სტატია ეხება ინგლისურ ნეოლოგიზმებს, რომელსაც იყენებს ფეისბუქის მომხმარებელი სტუდენტობა სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. ტექნოლოგიების განვითარებამ, ინტერნეტზე დაფუძნებულმა კომუნიკაციამ და სოციალური ქსელების შექმნამ წინ წამოწია სოციალური მედიის როლი. შესაბამისად გაუმჯობესდა ადამიანებს შორის კომუნიკაცია.

სოციალურ მედიას ყველაზე მჭიდრო კავშირი ინტერნეტთან აქვს და რადგან ინგლისური სიტყვები ძირითადად ინტერნეტის დისკურსიდან მომდინარეობენ შესაბამისად ისინი სოციალურ მედიაშიც ადვილად ვრცელდებიან და ფართოდ იკიდებენ ფეხს. სოციალურ მედიაში ამბები სოციალური ქსელების საშუალებით ვრცელდება. სწორედ სოციალური ქსელებია ინგლისური სიტყვების ქართულ ენაში შემოდინების ძირითადი წყარო.

სოციალურ ქსელებთანაა დაკავშირებული მთელი რიგი ინგლისური ლექსიკური ერთეულები: დომეინი, ბლოგ-პლატფორმა, სერვერი, იუზერი, პოსტი, სპამი, შეარი, პანელი, აპლიკაცია, თაიმლაინი, პროფილი, ქავერი და სხვა. განვიხილოთ ზოგიერთი მათგანი: **სერვერი (server)** ოქსფორდის ლექსიკონში განმარტებულია, როგორც კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც აკონტროლებს ან აწვდის ინფორმაციას რამდენიმე ქსელთან დაკავშირებულ კომპიუტერს. ლექსიკონებში ის ქართულად განმარტებულია, როგორც უბრალოდ - სერვერი. **იუზერის (user)**

ქართული შესატყვისი არის მომხმარებელი, რაც სოციალურ მედიაში გულისხმობს სხვადასხვა სოციალური ქსელების მომხმარებელს. **სპამი (spam)** არის მიმღების თანხმობის გარეშე ელექტრონული ფოსტით გაგზავნილი სარეკლამო გზავნილი. რადგან ქართულში ამ ტერმინს არ დაუბედა შესაბამისი სიტყვა **სპამი** დამკვიდრდა, როგორც ნეოლოგიზმი. **პანელი (panel)** ამ სიტყვას ბევრი განმარტება აქვს, მაგრამ სოციალურ მედიაში გულისხმობს დიდი ფორმატის ფოტოს. **პროფილი (profile)** სოციალურ ქსელებში გულისხმობს მომხმარებლის შესახებ მოკლე ბიოგრაფიულ, ინფორმაციულ გვერდს და ა.შ.

სტატია მიზნად ისახავს ინგლისური ნეოლოგიზმების მოძიებას და მათი გამოყენების სიხშირის შესწავლას სტუდენტებში. ნეოლოგიზმების ბევრი ქართული შესატყვისი განმარტებას ითხოვს და ხშირად ამისათვის რამდენიმე სიტყვაა საჭირო. ამის გამო მომხმარებლები მის მოკლე ვარიანტს ანიჭებენ უპირატესობას. ჩატარებული კვლევის შედეგად გამოიკვეთა ის სიტყვები, რომლებსაც ახალგზრდები ანიჭებენ უპირატესობას სოციალურ მედიაში.

საკვანძო სიტყვები: ნეოლოგიზმები, სოციალური მედია, სოციალური ქსელები, კომუნიკაცია, ლექსიკური ერთეულები.

Gulnara Janova

*Professor, Samtskhe-Javakheti State University,
Georgia, Akhaltsikhe,
Gulikojanova1952@gmail.com, 595 939 425*

Maka Murvanidze

*Associate professor,
Samtskhe-Javakheti State University,
murvanidzemaka1982@gmail.com, 598 15 65 90*

ENGLISH NEOLOGISMS IN GEORGIAN SOCIAL MEDIA

Abstract

The article deals with English neologisms used by Facebook user students at Samtskhe-Javakheti State University. The development of technology, Internet-based communication, and the creation of social networks have advanced the role of social media. Accordingly, it improved the communication between people.

Social media has the closest connection with the Internet and since English words are mainly derived from the discourse of the Internet, they are easily and widely spread on social media. News in social media is spread through social networks. Thus, social networks are the main source of the influx of English words into the Georgian language.

Quite a great number of English lexical units are related to social networks. Such as domain, blog platform, server, user, post, spam, share, panel, application, timeline, profile, cover, and others. Consider some of them: The word **server** in the Oxford dictionary is defined as a computer program that controls or provides information to several computers connected to a network. In Georgian it is defined as – **server** as well. The word – **a user** in social media means a person who uses various social networks. **Spam** is an advertising message sent by e-mail without the consent of the recipient. Since there was no corresponding word for this term in the Georgian language, it was established as a neologism. The word - **Panel** has many definitions but in social media, it refers to a large format photo. **Profile** of social networks means a short biographical, informative page about the user, etc. As a result of the conducted research, the words young people prefer to use on social media have been identified.

The article aims to find English neologisms and study the frequency of their use among young people. Many Georgian equivalents of English neologisms require explanation, and often several words are needed. Due to this, users prefer their short versions.

Keywords: neologisms, social media, social networks, communication, lexical units.

შესავალი: 21-ე საუკუნე ერთდროულად ტექნოლოგიების საუკუნეცაა და გლობალიზაციის ეპოქაც. ტექნოლოგიის სწრაფმა განვითარებამ, ინტერნეტისა და სოციალური ქსელების შექმნამ რადიკალურად შეცვალა ვითარება. საჭირო გახდა

ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული სიტყვების შესაბამისი სიტყვებით ჩანაცვლება ან ახალი სიტყვების/ფრაზების შექმნა, რათა რაც შეიძლება სწრაფად დაემყარებინათ ადამიანებს ერთმანეთთან ურთიერთობა. ფაქტიურად შეიქმნა კომუნიკაციის ახალი ფორმა-ინტერნეტზე დაფუძნებული კომუნიკაცია ახალი სიტყვებითა და ტერმინებით. მართალია ბევრი მათგანი ოფიციალურად ჯერ არ დამკვიდრებულა ლექსიკონებში, მაგრამ ფართოდ გავრცელდა და აქტიურად გამოიყენება ინტერაქციის დროს, განსაკუთრებით სოციალური ქსელების მომხმარებლებში.

ინგლისური ძირითადი ენაა ადამიანთა საქმიანობის უამრავ სფეროში. ის არის ინტერნეტისა და ტექნოლოგიების ენა, მეცნიერების, ბიზნესისა და სავაჭრო ენა, საერთაშორისო ორგანიზაციების ენა და ა.შ. ინგლისური ასევე არის განვითარებული, ფართოდ გავრცელებული და სიტყვათა მარაგით მდიდარი ენა. [ენათმეცნიერთა](#) შეფასებით, თანამედროვე ინგლისური ენა უნდა მოიცავდეს ერთ მილიონზე მეტ [სიტყვას](#). ამას ემატება უამრავი გამოთქმა და ტერმინი [დიალექტიდან](#), [სლენგიდან](#), [საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებიდან](#) და ტექნიკის სხვადასხვა სფეროდან, რომელთა ძალიან დიდი ნაწილი მხოლოდ [XX საუკუნის](#) მეორე ნახევრიდან შემოვიდა ხმარებაში.

ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული სიტყვები, ფრაზები და ტერმინოლოგია ისეთი სისწრაფით ვითარდება, რომ სხვა ენები ვერ მიჰყვებიან ტექნიკური პროგრესის სისწრაფეს და იძულებულები არიან ისესხონ სიტყვები ინგლისური ენიდან, რადგან პრაქტიკულად არ აქვთ დრო შესაბამისი ახალი ლექსიკური ერთეულების ფორმირებისთვის. ეს განაპირობებს ინგლისური ლექსიკური ერთეულების დამკვიდრებას ნებისმიერ ენაში. სოციალური მედია, რომელიც ინტერნეტზე დაფუძნებული კომუნიკაციის ერთ-ერთი მთავარი საშუალებაა, პირველია, რომელიც ასახავს ენის ცვლილებების პროცესს.

ინტერნეტმა გააიოლა კომუნიკაცია ადამიანებს შორის. ის უფრო ხშირი და სწრაფი გახდა. შეიქმნა უამრავი ახალი სიტყვა, ფრაზა, ტერმინი. ბევრი მათგანი მნიშვნელობით უცვლელი, მაგრამ სხვადასხვა ენისათვის დამახასიათებელი ფორმით შევიდა მსოფლიოს მრავალ ენაში. ინტერნეტთან მჭიდრო კავშირშია სოციალური მედია, რომელსაც მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს

ახალი ლექსიკური ერთეულების გავრცელებაში. ახალი სიტყვები ენის განვითარების პროცესის განუყოფელი ნაწილია.

რამ განაპირობა ნეოლოგიზმების წარმოშობა და გავრცელება ასეთი ფართო მასშტაბით.? ამისათვის მრავალი მიზეზი არსებობს. 1. ნეოლოგიზმი იქმნება აუცილებლობით. ეს იმ შემთხვევაში, როცა შემოსულ ახალ სიტყვას, ენა ვერ ახვედრებს შესაბამის ტერმინს. ამის მაგალითია ინტერნეტთან და ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული სიტყვები და ტერმინები, რომლებიც ფართოდ გამოიყენება ინტერნეტ მომხმარებლების მიერ; 2. ნეოლოგიზმი გვხვდება როგორც ლიტერატურაში, ასევე სოციალურ მედიაში; აღსანიშნავია, რომ სოციალური ქსელების მომხმარებლები, ფართოდ იყენებენ ნეოლოგიზმებს, რადგან ისინი ეხებიან მათი საქმიანობის კონკრეტულ სფეროს, რაც კიდევ უფრო ზრდის მათ პოპულარობას; 3.სოციალურ მედიაში ინგლისური ლექსიკური ერთეულების გამოყენება ხელს უწყობს სწრაფ კომუნიკაციას, დროის დაზოგვას. დღეს, ნეოლოგიზმები იხმარებიან ყოველდღიურ საუბრებში და თუ ისინი აკმაყოფილებენ კრიტერიუმებს, ხდება მათი აღიარება და ლექსიკონებში დაფიქსირება.

ციფრული სამყარო ნოყიერი ნიადაგია ნეოლოგიზმების შესაქმნელად და გასავრცელებლად. **დომეინი, ბლოგ-პლატფორმა, კომპიუტერი, ტვიტერი, ბრაუზერი, სერვერი, იუზერი, პოსტი, სპამი, შეარი, პანელი, აპლიკაცია, თაიმლაინი, პროფილი, ქავერი, ვებსაიტი** და სხვა ის ახალი ლექსიკური ერთეულებია, რომელთა წარმოშობა უშუალოდ დაკავშირებულია ინტერნეტთან და სოციალურ მედიასთან. განვიხილოთ ზოგიერთი მათგანი: **სერვერი (Server)** ოქსფორდის ლექსიკონში განმარტებულია, როგორც კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც აკონტროლებს ან აწვდის ინფორმაციას რამდენიმე ქსელთან დაკავშირებულ კომპიუტერს (ინტერნეტ წყარო 1). მისი ქართული შესატყვისია - **სერვერი**. **სპამი (Spam)** არის მიმღების თანხმობის გარეშე ელექტრონული ფოსტით გაგზავნილი სარეკლამო გზავნილი. რადგან ქართულში ამ ტერმინს არ დაუხვდა შესაბამისი სიტყვა, **სპამი** დამკვიდრდა, როგორც ნეოლოგიზმი. **პანელი (Panel)** ამ სიტყვას ბევრი განმარტება აქვს, მაგრამ სოციალურ მედიაში გულისხმობს დიდი ფორმატის ფოტოს. **ბრაუზერი (Browser)**-არის

კომპიუტერული პროგრამა გრაფიკული მომხმარებლის ინტერფეისით ვებ გვერდებს შორის ჩვენებისა და ნავიგაციისთვის; **პროფილი (profile)**. სოციალურ ქსელებში გულისხმობს მომხმარებლის შესახებ მოკლე ბიოგრაფიულ, ინფორმაციულ გვერდს და ა.შ.

სტატიაში წარმოდგენილია ინგლისური ლექსიკური ერთეულები, რომლებსაც ახალგაზრდები იყენებენ ინტერნეტზე დაფუძნებული კომუნიკაციის პროცესში.

ლიტერატურის მიმოხილვა: რა არის ნეოლოგიზმი? კემბრიჯის ონლაინ ლექსიკონში ნეოლოგიზმი განმარტებულია, როგორც ახალი სიტყვა ან ფრაზა, ან არსებული სიტყვის ახალი მნიშვნელობა (a new word or expression, or a new meaning for an existing word) (ინტერნეტ წყარო 2).

კოლინზის ონლაინ ლექსიკონში ნეოლოგიზმი არის ახალი სიტყვა ან ფრაზა ენაში ან უკვე არსებული სიტყვის ან ფრაზის ახალი მნიშვნელობა (A neologism is a new word or expression in a language, or a new meaning for an existing word or expression)/ (ინტერნეტ წყარო 3).

თუ გადავხედავთ სხვა ლექსიკონებს, ვნახავთ, რომ ყველა ლექსიკონში სიტყვას- ნეოლოგიზმი ერთი და იგივე განმარტება აქვს. ენათმეცნიერთა დიდი ნაწილი კვლევებში ხშირად იყენებენ ტერმინს “coinage”, რაც ოქსფორდის ონლაინ ლექსიკონის განმარტების მიხედვით ახალ სიტყვას ან ფრაზას ნიშნავს (ინტერნეტ წყარო 4).

ენათმეცნიერები მიიჩნევენ რომ ნეოლოგიზმები - ახლად შექმნილი სიტყვები ან არსებული სიტყვის ახალი მნიშვნელობები - მუდმივად შემოდის ენაში. ნეოლოგიზმი არის ახლად შექმნილი ლექსიკური ერთეული, რომელიც იზადება როგორც ახალი ქმნილება და იწყებს გზას მასობრივი გამოყენებისკენ. ცნობილმა გამოცემებმა, როგორებიცაა The New Yorker და The New York Times, შეისწავლეს ნეოლოგიზმების გავლენა და გავრცელება, რომელმაც აჩვენა, რომ ჩვეულებრივი იდიომებიც კი ოდესღაც ახალი გამონათქვამები იყო, რომლებიც მიისწრაფოდნენ ენაში დამკვიდრებისაკენ. არსებითად, „ნეოლოგიზმი არის ლინგვისტური ცვლილებისა და ლექსიკის გაფართოების შედეგი

კულტურული, სოციალური და ტექნოლოგიური განვითარების საპასუხოდ“ (მარკუსი, 2024).

უფრო ფართო და მრავლისმთქმელია ლექსიკოგრაფიისა და ენობრივი ტექნოლოგიების ცენტრის პროექტის (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი) სტატიაში „ნეოლოგიზმები თანამედროვე ქართულ ენაში“ მოცემული განმარტება „ნეოლოგიზმი შეიძლება იყოს ნასესხობა, ასევე ახალი სიტყვა, რომელიც ენაში იქმნება ამავე ენის რესურსების გამოყენებით; ნეოლოგიზმია სიტყვის მნიშვნელობის ევოლუცია და ახალი პოლისემიური მნიშვნელობის გაჩენა; ნეოლოგიზმია ახალი ტერმინი, რომელიც ამა თუ იმ დარგში მკვიდრდება და სხვა. აქედან გამომდინარე, ნეოლოგიზმის წყარო შეიძლება იყოს შიდა, ანუ ენის რესურსებით შექმნილი სიტყვები და გარე, ანუ სხვა ენიდან შემოსული სიტყვები. შესაბამისად, ნეოლოგიზმი შეიძლება იყოს სიტყვაწარმოების შედეგად შექმნილი სიტყვები, ნასესხები სიტყვები, კალკი და სხვა (ინტერნეტ წყარო 5).

თანამედროვე ცხოვრება მოითხოვს ენაში მიმდინარე ცვლილებების დაფიქსირებას და შესწავლას. დღეს ნებისმიერი ენა, მათ შორის ინგლისურიც, განიცდის „ნეოლოგიურ ბუმს“. როგორც ამას ელენა ლებედევა აღნიშნავს თავის სტატიაში თითოეული ქვეყნის ენის ლექსიკა მუდმივად იცვლება და ვითარდება სხვადასხვა გზით. ეს პროცესი ასახავს ენისა და კომუნიკაციის გლობალურ ბუნებას. ის აჩვენებს, თუ რამდენად სწრაფად შეიძლება გადავიდეს ახალი სიტყვების ან მნიშვნელობების გამოყენება დედამიწის ერთი ბოლოდან მეორეზე (ლებედევა, 2021).

ნეოლოგიზმია სიტყვის მნიშვნელობის ევოლუცია და ახალი პოლისემიური მნიშვნელობის გაჩენა. მაგალითად, ცნობილმა ამერიკელმა მწერალმა ო.ჰენრიმ თავის მოთხრობაში „კომბოსტო და მეფეები“ ([Cabbages and Kings](#)) (1904) გამოიყენა ტერმინი „ბანანის რესპუბლიკა“ (Banana Republic). მოგვიანებით პოლიტიკურ მეცნიერებაში ამ ტერმინმა შეიძინა ახალი მნიშვნელობა - ბანანის რესპუბლიკა აღწერს პოლიტიკურად და ეკონომიკურად არასტაბილურ ქვეყანას, რომელსაც აქვს ბუნებრივი რესურსების ექსპორტზე დამოკიდებული ეკონომიკა (ინტერნეტ წყარო 6).

ვოლტერ სკოტმა რომანში „აივენჰო“ გამოიყენა სიტყვა „**Free Lancers**“, რომელიც აღნიშნავდა - მებრძოლად დაქირავებულ ადამიანებს. მოგვიანებით, ამ სიტყვამ - **Freelancer** - შეიძინა სხვა მნიშვნელობა და დღეს ის აღნიშნავს - შტატგარეშე მომუშავე ჟურნალისტს, ფოტოგრაფს და სხვა (someone who is not employed by any one organization but does particular pieces of work for different organizations) (ინტერნეტ წყარო 7).

სიტყვა - **Twitter** პირველად გამოიყენა ჯეფრი ჯოსერმა. ის ნიშნავს - **ჭიკჭიკს, ჟღურტულს ჩიტისა**, საუბარში ნიშნავს - **მღელვარებას**. ხოლო კომპიუტერში ის არის სოციალური ინტერნეტ ქსელის სახელწოდება (ინტერნეტ წყარო 8).

სიტყვა-**Yahoo** ჯონათან სფიტმა პირველად გამოიყენა ნაწარმოებში „გულივერის მოგზაურობა“. ამ სიტყვის თავდაპირველი მნიშვნელობა ნიშნავდა *პირუტყვს, მხეცს, ნადირს* (თ.მ), დღეს ლიტერატურაში ის აღნიშნავს *უხეშ, ხმამაღალ, უსიამოვნო ადამიანს*, განსაკუთრებით მას, ვისაც აქვს მცირე განათლება. **Yahoo!** კომპიუტერში არის ინტერნეტის ერთ-ერთი წამყვანი საძიებო სისტემა. ის ასევე არის უდიდესი ვებ პორტალი, რომელიც უზრუნველყოფს ბმულებს ათასობით სხვა ვებსაიტზე (ინტერნეტ წყარო 9).

სიტყვა **ვებსაიტი** განმარტებულია, როგორც ვებგვერდების კრებული, რომლებიც გაერთიანებულია ერთი და იგივე დომეინის სახელით და მართულია ერთი და იგივე პირის ან ორგანიზაციის მიერ. შეგიძლიათ ვებ - გვერდზე წვდომა ბრაუზერის გამოყენებით, მისი URL-ს პირდაპირ შეყვანით ან სხვა ვებსაიტიდან მის ბმულზე დაწკაპუნებით თავად URL არის მისამართი, რომელიც აჩვენებს, თუ სად შეიძლება მოიძებნოს კონკრეტული გვერდი მსოფლიო ქსელში. მაგალითად: our site's URL is <http://www.Merriam-Webster.com>. ზემოთ მოყვანილი მაგალითები ადასტურებენ ინგლისური ლექსიკური ერთეულების, როგორც ნეოლოგიზმების დამკვიდრებას ქართულ ენაში. ისინი უკვე დამკვიდრებულია ენაში და ლექსიკონშიც არის შეტანილი.

კვლევა და მისი შედეგები: გადავწყვიტეთ შეგვესწავლა ქართულ სოციალურ მედიაში გამოყენებული ახალი სიტყვები, რომლებსაც სტუდენტი ახალგაზრდობა ხშირად იყენებს

ერთმანეთთან საუბრისას. ჩავატარეთ კვლევა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტისა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 80 სტუდენტმა. მათი უმრავლესობა ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტები არიან, თუმცა ასევე არიან სამართლის, ბიზნეს ადმინისტრირების, ფსიქოლოგიის, მედიცინის (სტომატოლოგია) სტუდენტებიც.

კვლევის თემა აქტუალურია: რადგან ქართული სოციალური მედია, როგორც სხვა დანარჩენი, პირველი ეხმიანება ტექნოლოგიების განვითარებას, გლობალიზაციას და მათთან დაკავშირებულ ლინგვისტურ პროცესებს. დღეს ქართულ ენაში ინგლისური ენიდან უამრავი სიტყვა შემოვიდა და დამკვიდრდა, განსაკუთრებით ახალგაზრდების მეტყველებაში და ეს პროცესი კვლავ გრძელდება.

კვლევის მიზანია ქართულ სოციალურ მედიაში გავრცელებული და დამკვიდრებული ინგლისური ლექსიკური ერთეულების შესწავლა, მათი გამოყენების სიხშირისა და საჭიროების დადგენა მათივე ქართული შესატყვისების შედარების საფუძველზე და მათი გამოყენების მიზეზების წარმოჩენა.

კვლევის მეთოდოლოგია: კვლევის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა სოციალური კვლევის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები. განხორციელდა მონაცემების შეგროვება Google Forms-ის გამოკითხვის მეშვეობით, კვლევის ინსტრუმენტად შერჩეულ იქნა დახურული და ღია კითხვები.

კითხვაზე-რამდენად ხშირად სარგებლობთ სოციალური მედიით? 80 სტუდენტიდან 61-მა მიუთითა, რომ ხშირად სარგებლობს, 19 სარგებლობს იშვიათად, არ აღმოჩნდა სტუდენტი, რომელიც არასოდეს სარგებლობს სოციალური მედიით და ეს ბუნებრივიცაა.

კითხვაზე - ქვემოთ ჩამოთვლილი სოციალური მედიის პლატფორმებიდან რომელს იყენებთ? Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn. აღმოჩნდა, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობა -54% იყენებს Facebook-ს; Twitter-ს იყენებს გამოკითხულთა 21%; 3% იყენებს -Instagram -ს და მხოლოდ 2% იყენებს LinkedIn-ს.

შემდეგ კითხვაზე - დღეს თითქმის ყველა, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდობა, იყენებს ნეოლოგიზმებს კომუნიკაციის პროცესში.

სწორად მიგაჩნიათ მათი ასე ფართოდ გამოყენება? გამოიკვეთა, რომ დადებითი პასუხი - დიახ გასცა 41 სტუდენტმა, 25 სტუდენტმა გასცა უარყოფითი პასუხი - არა, ხოლო 14 სტუდენტს პასუხი არ აქვს.

სტუდენტთა მოსაზრება კითხვაზე - **დაასახელეთ თუნდაც ერთი მიზეზი ინგლისური სიტყვების ასე ფართოდ გავრცელების ქართულ სოციალურ მედიაში**, პასუხი მრავალფეროვანია. ყველა სტუდენტს გააზრებული აქვს, რომ ინგლისური სიტყვების გამოყენება აადვილებს კომუნიკაციას და აძლევს მათ აზრის გამოხატვის საშუალებას სწრაფად და მოკლედ.

გამოკითხულ სტუდენტთა 20% აზრით ერთ-ერთი მიზეზი ინგლისური სიტყვების ასე ფართოდ გავრცელების სოციალურ მედიაში არის ის, რომ ინგლისური არის საერთაშორისო ენა, რომ დიდია ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის გავლენა სხვა ქვეყნებზე და შესაბამისად ენებზეც. გარდა ამისა ინგლისური ენა სწრაფად ვითარდება, ამიტომ ხშირად რთულია ინგლისურ სიტყვას შეურჩიო სწორი ქართული შესატყვისი.

სტუდენტთა საკმაოდ დიდ ნაწილს (40%) მიაჩნია, რომ სოციალურ მედიაში ინგლისური სიტყვების ასე ფართოდ გავრცელების მთავარი მიზეზი არის სოციალური ქსელები, ონლაინ თამაშები და ზოგადად ინტერნეტის ზეგავლენა. მათი აზრით ადამიანები აღარ თარგმნიან კონკრეტულ ტერმინებს ქართულად და მათ ნაცვლად იყენებენ ქართულ ყალიბში ჩასმულ ინგლისურ სიტყვებს. ეს კი თანდათანობით იწვევს ჩვენს ენაში მათ გავრცელებას და ასე თუ ისე დამკვიდრებას.

ზოგიერთი სტუდენტის აზრით მთავარი მიზეზი არის მსოფლიოში მიმდინარე გლობალიზაციის პროცესი და ინგლისური ენის დომინირება ინტერნეტ სივრცეში. გამოკითხულთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ ინგლისური ლექსიკური ერთეულების გამოყენებით სოციალურ მედიაში კომუნიკაცია და აზრის გამოხატვა ბევრად იოლია. ყურადღებას იპყრობს ერთ-ერთი სტუდენტის მოსაზრება „დღესდღეობით, ჩვენც, როგორც თანამედროვე სამყაროს ნაწილი ყოველდღიურად ვიყენებთ ინგლისურ ნეოლოგიზმებს, რომლებიც შეიძლება სულაც ჩვენდა უნებურად გახდა ჩვენივე ყოველდღიურობის ნაწილი, თუმცა შემძღვია ვთქვა, რომ ისეთი ქართული სიტყვების ჩანაცვლენა

უცხოური ნეოლოგიზმებით, რომელთა შესატყვისები ჩვენს ენაშიც მოგვეპოვება, არც ისე სასურველია, ვინაიდან ცოტა ხანში მათ შეიძლება სულაც გადაფარონ ქართული სიტყვები და სამუდამოდ დაიმკვიდრონ ადგილი ლიტერატურაში. მიუხედავად ამისა არის ისეთი შემთხვევებიც, როცა ნეოლოგიზმების გამოყენება აუცილებელია და ეს სულაც არაა ცუდი. ვთვლი, რომ ნეოლოგიზმების გავრცელება ქართულ ენაში სიტუაციასა და კონკრეტულ შემთხვევაზეა დამოკიდებული“.

კვლევის შედეგად გამოირკვა, რომ ახალგაზრდები ფიქრობენ ქართული ენის სიწმინდეზე და თავს იდნაშაულებენ კიდევ. მაგრამ ისინი განიცდიან სოციალური ქსელების გავლენას და ნებით თუ უნებლიეთ ერთმანეთთან კომუნიკაციის დროს ხმარობენ ინგლისურ ლექსიკურ ერთეულებს. გამოკითხულთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ სიტყვები „დალაიქება“ „დაშეარება“ „დარეაქტება“ და სხვა მრავალი, ქართულ სოციალურ მედიაში შემოსულია სოციალური ქსელებიდან. ასევე, ხშირია ფილმების გავლენა, ან გაცვლითი პროგრამის შემდეგ დაბრუნებული ახალგაზრდების მიერ მსგავსი სიტყვების გამოყენება სამეგობრო წრეში, რაც ნელნელა ხშირდება და ნორმად მიიჩნევა. რაღაც მხრივ, ჩვენი წილი დანაშაულიც დიდია, რადგან არ ვაფასებთ იმ ლამაზ და განსაკუთრებულ სიტყვებს, რაც ქართულშია და გვირჩვენია გამოვიყენოთ მაგალითად: „ინსპირაცია“ და არა „შთაგონება“. სტუდენტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ ინგლისური სიტყვების ფართოდ გამოყენების მიზეზი არიან ბლოგერები, რომლებიც დიდი პოპულარობით სარგებლობენ ახალგაზრდებს შორის.

შემდეგ კითხვაზე, **თუ რომელ სიტყვებს იყენებენ სოციალურ მედიაში საუბრისას სტუდენტები** გამოირკვა, რომ უმრავლესობა იყენებს შემდეგ სიტყვებს: ქრაში, დაჯონინება, ბრო, დარეფლიება, სი იუ, ფრი სთაილი, დასინვა, ტრენდი, ასქროლვა, ლაივი, პროფიტი, ჯიმი, გაშიარება, დალაიქება, დასერჩვა, დაფოლოვება, ფიდბექი, დამიუთება, გაქიქვა, გაქრაშვა, ნიუსი, ტროლი, გუგლი, მესიჯი, დარეპორტება, რენდომი, ბილბორდი, კომპიუტერი, ვინჩესტერი, დიჯეი, ინსტალაცია, პარკინგი, სმს, დათაგვა, დასქრინვა, დაკოპირება, აუთვითი, ლუქი,მესიჯი, რილსი, ბლოგი,სელფი,მიმი და სხვა.

დასკვნა: კვლევის შედეგად გამოირკვა, რომ ინტერნეტს და სოციალურ მედიას უდიდესი გავლენა აქვს ახალგაზრდებზე, მათ მეტყველებაზე. ისინი ჩვეულებრივ იყენებენ ინგლისურ ლექსიკურ ერთეულებს საუბრისას. თუმცა იციან, რომ სიტყვებს „დალაიქება“ „დაშეარება“ და სხვა მრავალს ქართულ ენაში აქვთ ზუსტი შესატყვისები. მათ ლექსიკაზე ასევე დიდ გავლენას ახდენს ინგლისურენოვანი ფილმები, გაცვლით პროგრამებში მონაწილე ახალგაზრდების მეტყველება სამეგობრო წრეში. რაც დრო გადის იზრდება ინგლისური ნეოლოგიზმების როლი და გამოყენების სიხშირე სოციალური ქსელების მომხმარებლებში და რაც მთავარია, ბევრი მათგანის ხმარება უკვე ნორმად მიიჩნევა. გამოკითხულთა ნაწილი თავს იდანაშაულებს, რომ ისინი უპირატესობას ანიჭებენ ინგლისურ სიტყვებს მაშინ, როცა მრავალ სიტყვას აქვს ქართული შესატყვისი, თუმცა იქვე აღნიშნავენ, რომ ზოგიერთ სიტყვას სჭირდება განმარტება, რაც ხშირ შემთხვევაში, საკმაოდ გრძელია, ამიტომ უპირატესობას ისევ ინგლისურ სიტყვებს ანიჭებენ. რადგან ამ შემთხვევაში, კომუნიკაცია უფრო სწრაფად მიმდინარეობს და გაგებაც შედარებით იოლია.

უნდა აღინიშნოს, რომ ბევრ ინგლისურ ლექსიკურ ერთეულს გააჩნია შესაბამისი ქართული შესატყვისი. მაგალითად: **გაშიარება** - (ინგლისური სიტყვა - **share**). სიტყვის ფუძე არის **share**, ვლელობით მნიშვნელობას - პოსტის/ფოტოს გაზიარება; **დასერჩვა** - ინგლისური სიტყვა **search**, ნიშნავს რაიმე კონკრეტულის ძებნას; **დაჩექინება** - სოციალურ მედიაში მიშნავს ადგილმდებარეობის მონიშვნას და გამოქვეყნებას. მერიემ ვებსტერის ონლაინ ლექსიკონში **check in** ნიშნავს 1.სასტუმროში დარეგისტრირებას 2.პიროვნების დასწრების ან ჩამოსვლის შეტყობინებას. **დაბუსტვა** - სოციალურ მედიაში ნიშნავს - რეკლამის გაკეთებას ფეისბუქზე, ხოლო მერიემ ვებსტერის ონლაინ ლექსიკონში ის ნიშნავს ზემოთ აწევას, უბიძგა უნაგირზე დასაჯდომად, პროდუქციის გაზრდას; სიტყვა - **რიქვესტი** ნიშნავს შეტყობინებას ისეთი პიროვნებისგან, ვინც მეგობრებში არ გყავთ. ლექსიკონში ის ნიშნავს თხოვნას, მოთხოვნას (ინტერნეტ წყარო 10).

როგორც ვხედავთ, სოციალურ მედიაში ამ ზმნებს დამატებული აქვთ კიდევ ერთი მნიშვნელობა. ამდენად თუ

გაშიარება, დასერჩვა, დალაიქება, დაკლიკება ბარბარიზმებია, რადგან მათ ქართულ ენაში ზუსტი შესატყვისები აქვთ. **დაჩექინება, დაბუსტვა, რიქვესთი** შეიძლება მივიჩნიოთ ნეოლოგიზმებად, თუმცა ისინი ლექსიკონში არ არიან შეტანილი. უცხო სიტყვის დამკვიდრებას ენაში დიდი დრო სჭირდება. ნეოლოგიზმებია ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული სიტყვები: **ბრაუზერი, პროფილი, სპამი** და სხვა.

დანართი 1. სოციალურ მედიაში გამოკითხული სტუდენტების მიერ მოწოდებული სიტყვები.

1. **აპინვა** - შეტყობინების ან პოსტის ჩამაგრება, რომ არ დაგეკარგოს
2. **აუთფიტი** - გამოსასვლელ ტანსაცმელს
3. **ადაპტაცია** - შეგუება, მორგება
4. **ბანის დადება** - წვდომის შეზღუდვა გარკვეულ აქტივობებზე
5. **ბლოგერი** - წამყვანი
6. **ბლოგი** - ონლაინ ჟურნალი, დღიური ან საინფორმაციო საიტი კონკრეტულ თემაზე
7. **ბრო** - მეგობარი, ძმაკაცი
8. **ბენეფიტი** - უპირატესობა, პრივილეგია
9. **გასთორვა** - პირადი ამბის გამოქვეყნება
10. **გაშიარება** - პოსტის/ფოტოს გაზიარება
11. **გაქიქვა** - გაგდება
12. **გაქრაშვა** - გაჭედვა
13. **დაბუსთვა** - დარეკლამება
14. **დასერჩვა** - რაიმე კონკრეტულის ძებნა
15. **დაჩექინება** - ადგილმდებარეობის მონიშვნა და გამოქვეყნება
16. **დასინვა** - მესიჯის ნახვა და პასუხის არ დაბრუნება
17. **დასტალკვა** - ვინმეს გვერდზე გადასვლა და დათვალიერება
18. **დათაგვა** - ვინმეს მონიშვნა რაიმეზე
19. **დასედება** - მოწყენილი ემოციის გამოხატვა
20. **დარეფრეშება** - ფიდის განახლება

21. დარეპორტება - მიუღებელი ფოტოს /პოსტის გასაჩივრება
22. დალაიქება - მოწონება
23. დაკლიკება - დაწკაპუნება
24. დარეფლაიება - რაღაცაზე პასუხი
25. დალინკვა - ბმულის გაგზავნა
26. დააფდეითება - განახლება
27. დაფორვარდება - გაგზავნა
28. დაქენსელება - გაუქმება
29. დეიოფი - გამოსასვლელი დღე, ერთდღიანი შვებულება
30. დედლაინი - ბოლო ვადა
31. ლინკი - ბმული
32. დაბუსტვა - რეკლამის გაკეთება ფეისბუქზე
33. დაჰაიდება - არასასურველი ინფორმაციის გაქრობა ფეისბუქში
34. დაპოსტვა - სტატუსის გამოქვეყნება სოციალურ მედიაში
35. დატროლვა - დაცინვა, გასულელება
36. დაფოლოვება - ადამიანის, ორგანიზაციის ან გვერდის შეტყობინებების გამოწერა
37. დაჰაჰავება - დაცინვა ფეისბუქის ემოჯით
38. დასპოილერება - შინაარსის წინასწარ თქმა
39. დარეაქტება - ემოციის გამოხატვა
40. დაედიტება - პოსტის/ფოტოს შესწორება
41. დარესეთება - მონაცემების თავიდან დაყენება
42. დალინკვა - პოსტის/ფოტოს ლინკის გაგზავნა
43. დამიუთება - ვინმეს შეტყობინების დაიგნორება
44. დაფაბლიშება - ფოტოს/პოსტის საჯაროდ გამოქვეყნება
45. დაჯოინება - თამაშში ან საუბარში ჩართვა
46. დასკიპვა - გამოტოვება
47. დანექსთვა - შემდეგზე გადასვლა
48. ემოჯი - ინტერნეტში ემოციებისა და ობიექტების ამსახველი მცირე ზომის გამოსახულება
49. ვლოგი - ვიდეო დღიური ან ჟურნალი
50. ინსპირაცია - შთაგონება

51. **ინტერნეტ ფორუმი** (ვებ-ფორუმი), იგივე გზავნილების დაფა, სადისკუსიო საიტი, სადაც მომხმარებლები ერთმანეთს ესაუბრებიან გზავნილების სახით
52. **კოპიერი** - პირგადასაღები აპარატი
53. **კონსისტენცია** - შემცველობა, შემადგენლობა
54. **კონტენტი** – ინფორმაცია, რომელიც საიტზეა განთავსებული, დაწყებული ტექსტიდან ვიდეორგოლებით და სურათებით დამთავრებული.
55. **ლაივი** - პირდაპირი ჩართვა
56. **ლუზერი** - ხელმოცარული ადამიანი
57. **ლუქი** - ადამიანის გარეგნობა კონკრეტული დღის ჩაცმულობის მიხედვით
58. **ლოქერი** - საკეტიანი პატარა უჯრა
59. **მესიჯი** - შეტყობინება
60. **ნიუსი** - ახალი ამბავი
61. **ნიუსფიდი** - ახალი ამბების ველი
62. **რებელა** - მემბოხე
63. **რენდომი** - შემთხვევითი
64. **რიქვესტი** - შეტყობინება ისეთი პიროვნებისგან, ვინც მეგობრებში არ გყავს
65. **რილსი** - მოკლე ვიდეო, რომელიც ფიდზე იდება
66. **რერეგისტრაცია** - ხელახალი რეგისტრაცია
67. **რეპორტინგი** - აუდიტორული დასკვნა, შეტყობინება
68. **რუმმეითი** - თანამეოთახე
69. **სქროლვა** - სოციალური ქსელების დათვალიერება
70. **სპამი** - არასაჭირო ინფორმაცია
71. **სი იუ** - მომავალ შეხვედრამდე
72. **სმაილი** - ღიმილის მცირე ზომის გამოსახულება
73. **სოულმეითი** - სულიერი მეგობარი
74. **ტრენდი** - რაღაც, რაც აქტუალურია
75. **ტროლი** - ინტერნეტ სლენგი, რომელიც აღნიშნავს ადამიანს, რომელიც აქვეყნებს არაადეკვატურ და პროვოკაციულ ინფორმაციას [ფორუმზე](#), ჩატში, [ბლოგზე](#) და ა.შ.
76. **ფიდი** - სიახლეების /მონაცემების ველი

77. ფრი სთაილი - თავისუფალი სტილი
78. ფოლოუერი - მიმდევარი
79. ფეისბუკ ინსაითი - ფეისბუქზე ჩაშენებული უფასო ანალიტიკური პლატფორმა
80. ქრაში - ადამიანი, ვისაც საბედისწეროთ შევეჯახეთ, შორიდან მოგვწონს და ვეტრფით, თუმცა მან ამის შესახებ არაფერი იცის
81. ჩატი - სოციალურ ქსელში არსებული სასაუბრო საშუალება
82. ჯიმი - სავარჯიშო დარბაზი

გამოყენებული ლიტერატურა:

ლებედევა, 2021- Elena Lebedeva, “Modern Neologisms in the Texts, of British and American High Quality Newspapers”, Conference: International Scientific and Practical Conference “MAN.SOCIETY.COMMUNICATIN”,

DOI:10.15405/epsbs.2021.05.02.24,

https://www.researchgate.net/publication/351926184_Modern_Neologisms_In_The_Texts_Of_British_And_American_High_Quality_Newspapers, (17.08.2024)

მარკუსი, 2004- Froland Marcus, “What is a Neologism? Discover the birth of new words”, <https://twominenglish.com/what-is-a-neologism>, (17.08.2024)

ინტერნეტ წყაროები:

<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/server?q=Server> (29.08.2024)

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/neologism> (17.08.2024)

<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> (17.08.2024)

<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/coinage?q=%E2%80%9Ccoinag> (17.08.2024)

<https://lexicography.iliauni.edu.ge/neologizmebi-thanamedrove-qarthul-enashi/> (17.08.2024)

https://en.wikipedia.org/wiki/Banana_republic (17.08.2024)

<https://dictionary.ge/ka/search/?q=lancers> (17.08.2024)

<https://dictionary.ge/en/search/?q=twitter+> (17.08.2024)

<https://techterms.com> (18.08.2024)

<https://www.merriam-webster.com/> (18.08.2024)